

Torsten Gejls tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Torsten Gejl
Partiformand for Alternativet

Dato

6. oktober 2022

Sted

Folketingssalen

Tak, formand. Ligesom alle andre lyttede jeg meget opmærksomt til statsministerens åbningstale i tirsdags. Det var nemlig meget spændende, om der blev udskrevet valg. Det var en åbningstale, der har fået meget ros. Det var også en tale, der rejste nogle spørgsmål hos mig.

Statsministeren lagde op til, at vi skal arbejde hårdt i Danmark nu, ja, som jeg hørte det, faktisk arbejde endnu hårdere, end vi gør. Og der tror jeg vi skal tænke os rigtig godt om. Jeg synes, det er en hård besked at give til et arbejdsmarked, som faktisk er fysisk og mentalt overophedet.

Ifølge Stressforeningen er der 430.000 mennesker, der hver dag oplever alvorlige symptomer på stress. Stress er skyld i en million fraværsdage om året, 30.000 hospitalsindlæggelser. Kan det måske være, at vi herinde i vores iver for at skabe positive tal på samfundets bundlinje i virkeligheden sætter mere turbo på arbejdsmarkedet, end vi mennesker kan holde til? Her savner jeg visioner fra regeringen, der går ud på at skabe højere trivsel på arbejdsmarkedet.

Flere og flere virksomheder indfører 4-dages arbejdsuger rundtomkring i verden både på det offentlige, det kommunale og det private arbejdsmarked. Det sker i danske kommuner som f.eks. i Odsherreds Kommune, det sker på Toyota, det sker i it-virksomheden Abtion, det sker i designvirksomheden Umage, det sker i Amnesty International, det sker i Sunset Boulevard og i Danmarks største arkitektfirma Arkitema. Det sker mange steder, det sker på forskellige måder, men generelt handler det om at arbejde mere sundt, mere smart og mere klogt.

Alle de steder, jeg har læst om, fører det til nedsat arbejdstid og højere produktivitet – ikke fordi man presser medarbejderne mere, men fordi man arbejder sundere og har større arbejdsglæde. Nogle steder har man weekend

allerede torsdag, og de har arbejdet sundere og mere effektivt end mange, der først får fri fredag eftermiddag.

I Alternativet er et af vores store valgønsker, at Folketinget arbejder for at indføre 4-dagesarbejdsuge blandt statens medarbejdere, og at vi sætter 100 mio. kr. af til en fond, der skal samle erfaringer og støtte forsøg med 4-dagesarbejdsuge.

Men faktisk starter stressen og mistrivlsen allerede på ungdomsuddannelserne og på ungdomsområdet. Ifølge en undersøgelse føler 52 pct. af kvinder mellem 16 og 24 år sig stressramte. Hvis man tænker lidt over det, vil man nok forstå, at der er tale om en ret stor nedsmeltning af trivlsen i skolerne og på ungdomsuddannelserne.

Vores svar har længe været at bevilge psykologhjælp til de unge, og jeg har selv været med til at bevilge mange millioner af kroner til psykologhjælp for unge, og mon ikke vi kommer til at bevilge flere? Men det kan simpelt hen ikke passe, at unge er nødt til at gå til psykolog, fordi de ikke kan holde ud at være i vores uddannelsessystem. Mistrivlsen er eksploderet, og også her er vi nødt til at lave systemforandringer, så vi forebygger mistrivsel og skaber bedre mulighed for at trives i skoler og uddannelsessystemer.

Men det er jo ikke alle mennesker, der er i arbejde eller i uddannelse. Der er også mange tusind danskere, der er ledige. Der er mange, der er syge eller forhindret i at arbejde. Vi ser hele tiden historier i medierne om at syge og udsatte danskere bliver tvunget til jobtræning og andre aktiviteter, som i virkeligheden gør dem mere syge. Her må vi også udvise mod og lave en strukturforandring, som giver mennesker deres værdighed og myndighed tilbage. Vi skal stoppe med at jage syge danskere rundt efter arbejde, de alligevel ikke kan tage, med truslen om at tage deres hjælp fra dem. Vi synes, det er uanstændigt.

Vi er nødt til at erstatte tvang med tillid på jobcentrene. Danskerne vil gerne arbejde – ellers havde vi ikke stået med så velfungerende et velfærdssystem i dag.

Som I alle sammen ved, har Alternativet rejst sig fra en forbigående lidt svær situation, som endte med, at jeg i en periode på 2 år og 7 måneder var det, man kaldte for last man standing. Jeg var den eneste tilbageværende parlamentariker, og jeg har faktisk skrevet danmarkshistorie som den, der har overlevet længst i et

parti med kun et medlem af Folketinget. (*Munterhed*).

Den forrige, som vovede pelsen, var Anders Storgaard, som i 1964 – det år, hvor jeg blev født – var eneste folketingsmedlem for Fredspolitisk Folkeparti i næsten 4 måneder. Det er nok ikke gået fredeligt for sig, som partinavnet antyder, for Folketinget er egentlig ikke skabt til 1-personspartier. Det er ikke for at klynke, men det er faktisk for hårdt i længden, især hvis man har et kontrolgen – og det har jeg – som betyder, at man gerne vil nå det hele.

Og man kan nå meget. Jeg har ikke tal på, hvor mange gode aftaler vi har været med i, og hvor meget jeg har haft glæden af at stå foran kameraerne sammen med mine kolleger og præsentere solidt grønt eller socialt retfærdigt politisk håndværk, eller hvor mange forhandlinger, vi har forladt og smækket med døren, fordi det slet ikke var grønt nok eller retfærdigt nok for syge og udsatte danskere.

Men når man har 50 ordførerskaber, er der altid et eller andet, man ikke når. Og jeg må indrømme, at jeg f.eks. ikke har været den flittigste gæst i Kirkeministeriet. Men kirken ler altid sidst, og nu fik den fat på mig, for jeg gik ned på knæ og friede til min kæreste, Gitte, på balkonen på Christiansborg Slot til dronningens hofbal. Jeg gjorde det lige efter lancier'en, for at det ikke skulle forstyrre dronningens fest. Og til sommer skal vi giftes i Langør Kirke på Samsø. Jeg har snakket med den lokale præst, og jeg må godt blive gift dér, selv om jeg ikke er medlem af folkekirken. Jeg er nemlig opdraget i en ateistisk familietradition.

Men jeg kunne jo ikke lade være med at skrive det på de sociale medier, så jeg har fået en milliard lykønskninger og meget stor opmærksomhed. Jeg måtte selvfølgelig indrømme for min kæreste, at det også var noget, jeg gjorde for at øge opmærksomheden omkring min person og Alternativet op til valget, og hun sagde: Det er helt okay; mit ja gælder selvfølgelig kun, hvis du kommer ind. (*Munterhed*).

Uanset hvad har jeg ikke længere 50 ordførerskaber, for Uffe Elbæk er kommet tilbage, og han er blevet kulturordfører; så nu har jeg 49. Men jeg har i virkeligheden aldrig været last man standing, for jeg har haft masser af folk i ryggen og en fantastisk leder i Franciska Rosenkilde. Der var tusinder af folk, som blev i Alternativet, da det var allersværest. De er blevet for at kæmpe for den

bæredygtige omstilling, og det er de allerstørste forkæmpere for den grønne omstilling, jeg kender i Danmark, og det er på deres vegne, jeg står her i dag, og det er sammen med dem, vi omsider har oplevet noget optur i Alternativet.

For kort tid siden slog vi os sammen med Grøn Alliance og fik endnu mere grøn energi, viden, ekspertise ind i liste Å. Og for få dage siden meldte klimaforkæmperen Theresa Scavenius sig ind i Alternativet og tog klimapartiet Momentum med ind. Vi har nu samlet al den grønne power, al den viden om bæredygtig omstilling for både den grønne, sociale og økonomiske bundlinje, som overhovedet vil samles, og på ryggen af en stor optur skal vi nu ud at snakke politik med jer kolleger og med hele Danmark.

Vi vil gøre vores bedste for, at det bliver et klimavalg, som den grønne ungdomsbevægelse allerede har annonceret, og vi ved jo faktisk godt, hvad der skal til. De politiske forslag er jo blevet fremlagt i rigt mål.

Frie Grønne er kommet med klimakatalog med 150 idéer: Solceller på alle kommunale tage og et nej til Mercusuraftalen. Enhedslisten vil halvere kødproduktionen før 2030 og stoppe salg af fossilbiler i 2025. Radikale Venstre vil slutte med registreringsafgiften, som vi kender den, men beskatte bilens ressourcetræk. Vi mangler ikke realpolitiske forslag, der kan skabe den systemforandring, som det kræver, hvis Danmark yde sin del for at nå 70-procentsreduktionsmålet, uanset om det så skal sættes op til 85 eller 90 pct. Det, der mangler, synes vi er modet.

Der alt for meget fokus på politik og segmenteringsanalyser og politisk strategi. Man prøver at lave bæredygtig omstilling, uden at der er nogle, der må blive sure. Bilisterne må ikke blive sure, bønderne må ikke blive sure, virksomhederne må ikke blive sure. Men vi kan ikke vækste os igennem den bæredygtige omstilling, uden at nogle bliver sure. Og i stedet for at partierne udviser berøringsangst, er vi nødt til at involvere danskerne i den grønne omstilling. Vi må hjælpe bilisterne med at dele elbilerne med fede samkørselsordninger; vi må involvere bønderne i at fremtidssikre dansk landbrug som et plantelandbrug; vi må lade være med at dispensere Aalborg Portland for CO₂-afgift, fordi de truer med at flytte til udlandet, når de har 9 mia. kr. i egenkapital.

Vi mangler ikke forslag, vi mangler ikke grøn politik – vi mangler mod.

Danskerne spiser plantemad og sparer på ressourcerne som aldrig før. De bæredygtige iværksættere laver deleapps og affaldssorteringsordninger og meget andet. Mange store virksomheder omstiller sig i en grøn retning – men jeg synes lidt, at regeringen er gået i stå. Og den folketingsperiode, der starter med et klimavalg og en ambitiøs klimaaf­ta­le blev hen ad vejen præget af lidt middelmådige klimaaf­ta­ler, og man sagde: Der er ikke brug for Alternativet længere, for nu er alle blevet grønne. Men det var de ikke.

Der er mere end nogen sinde brug for Alternativet, for vi gør alle lidt grønnere. Og jeg håber, at det klimabevidste Danmark stemmer på politikere, de mener har mod til også at være grønne *imellem* valgene.

Vi står midt i mange kriser, som det også er blevet nævnt her fra talerstolen. En energikrise, en fødevarer­k­rise, en forsynings­k­rise. Det er slemme kriser, som kommer til at præge verden i lang tid. Men de går over på et tidspunkt i modsætning til den største krise af dem alle sammen, nemlig klimakrisen. Hvis vi først kommer ud over de tipping points, der er, så bliver vores eksistensgrundlag simpelt hen markant udfordret. Hvis Golfstrømmen stopper, hvis indlandsisen smelter og permafrosten i Arktis forsvinder og korallerne dør, ødelægger vi den planet, vi har lånt af de kommende generationer.

Derfor anser Alternativet klimaudfordringerne som den største krise i vores tid. Den krise har vi skabt Alternativet for at være med til at løse. Vi er et parti, der næres af håb, og som har modet til at lave de forandringer, der er nødvendige, og som aldrig giver op. Vi kan stadig væk nå at håndtere den største krise i vores tid, nemlig klimakrisen.

Derfor arbejder Alternativet for en grøn og progressiv verden og for et grønt og progressivt Danmark. Tak, formand.

Kilde

ft.dk

Kilde type

Dokumentation på online medie

Tags

Alternativet, Debattale, Folketingstale, Folketingsvalg

Relateret

5. april 2022

6. oktober 2022

6. oktober 2022

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/torsten-gejls-tale-ved-folketingetsaabningsdebat-2022>